Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

46.4 Svendborg
Henrik Jensen: Svendborg og Omegn

· DEN · DANSKE ·
TURISTFORENINGS
· REJSEBØGER ·

SVENDBORG OG OMEGN

UDGIVET AF TURISTFORENINGEN
FOR SVENDBORG OG OMEGN

SVENDBORG OG OMEGN.

VEJLEDNING FOR TURISTER.

UDARBEJDET AF
LÆRER *HENRIK JENSEN.*

UDGIVET AF TURISTFORENINGEN
FOR SVENDBORG OG OMEGN.

1913.

BEHRENDS' BOGTRYKKERI, SVENDBORG.

Købstaden Svendborg var blandt de første byer, der fik en turistforening. Den blev stiftet allerede o. 1885, men fik en krank skæbne – den gik fallit! Turistforeningen havde i øvrigt et flot formål: Ved arkæologiske undersøgelser at gøre Ørkild til en 4-stjernet turistattraktion. Det lykkedes også at få gennemført udgravninger i årene 1885 og 1887, og i den forbindelse anlagdes et flot lysthus på en udkikshøj midt på borgbanken. Dette lystanlæg er for nyligt blev fjernet igen.

Den 17. juli 1900 afholdtes efter indbydelse af borgmester Chr. Lauritz Schou »et Møde i Borgerforeningen til Dannelsen af en Filial her i Byen af Dansk Turistforening. Mødte var ca. 40 indtegnede Medlemmer«. Måneden efter konstituerede man sig med Schou som formand, driftsbestyrer Ammentorp blev sekretær og direktør V. Lange kasserer. »Det vedtoges at gjøre Skridt til Udarbejdelsen af et Kort over Svendborg By og Omegn«.

Vi skal imidlertid helt frem til bestyrelsesmødet den 28. marts 1913, hvor formanden nu hed C. A. Jensen, kgl. vejer og måler.

»Det vedtoges at udarbejde en Turistfører for Svendborg og lade den trykke i et Antal af 5.000 paa dansk og 5.000 paa tysk. Udarbeidelsen overdrages Kommunelærer Henrik Jensen«.

Allerede den 13. april kan Henrik Jensen på et møde i bestyrelsen forelægge et udkast, »der indeholdt 64 Sider, deraf 20 Sider Avertissement samt 21 Billeder, heraf 12 Helsides. For Avertissementes fastsattes en Pris af 5 Kr. pr Helside dog at Omslagets Bagside koster 100 Kr. og Omslagets indvendige Bagside 75 Kr.«

Der var indhentet trykketilbud fra København, Århus og Svendborg – billigst var Behrends Bogtrykkeri i Svendborg: 902,- kr.!

Hvornår den danske udgave var færdig fremgår ikke klart af turistforeningens forhandlingsprotokol, men sandsynligheden taler for, at det har været tilfældet i løbet af juni måned.

På mødet den 17. juni tager man fat på den tyske udgave. Tilbud forelå fra Berlin: 25 Mark for oversættelse, og trykning 997 M og 50 Pf.

Mandag den 20. oktober præsenteres den tyske udgave. 1.500 blev distribueret i Berlin, 1.000 i Hamburg, 1.000 i Kiel og 1.500 fra Svendborg.

Lærer Henrik Jensen får 300 kr. for udarbejdelsen af turistbogen, som den nu kaldes.

Som det fremgår af omslaget, udsendtes skriftet i Den Danske Turistforenings Rejsebøger, og man må rose arbejdet. Det er velskrevet med masser af gode oplysninger – klar disposition – og giver et tiltalende billede af den driftige søfartsby og den smukke omegn, hvor fokus naturligt er sat på de mange herregårde. Overraskende er desuden oplysninger om »Automobiler og Drosker« samt forslag til cykelture.

Det må betegnes som et scoop, at Henrik Jensen har formået dansk presses førstemand, chefredaktør Henrik Cavling fra Politiken, til at skrive den smukke indledning om Christiansminde og Svendborg. Flot initiativ.

Det var i øvrigt i 1913, at Henrik Cavling – selv stor cykelfan – arrangerede Poltikens første cykelløb, som derefter blev lanceret som »De unges Cykleløb«.

Vi er Troels Mark Pedersen, Midtfyns Bogtryk ApS, stor tak skyldig for sponsering af genudgivelsen af dette spændende stykke kultur- og turisthistorie. Måtte det give fornyet inspiration til læserne!

Henrik M. Jansen

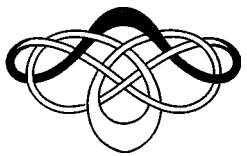
Svendborg Turistforenings Bureau

ved Havnen meddeler gratis saavel mundtlige som skriftlige Oplysninger om Turist- og Rejselivet for Svendborg og Omegn.

Foreningsture

planlægges, Bestillinger paa Dampskibe, Selskabslokaler m. v. afgives.

Bureauet er aabent i Maanederne Maj, Juni, Juli og August fra Kl. 8 Form. til 6 Efterm. Telefon 172.

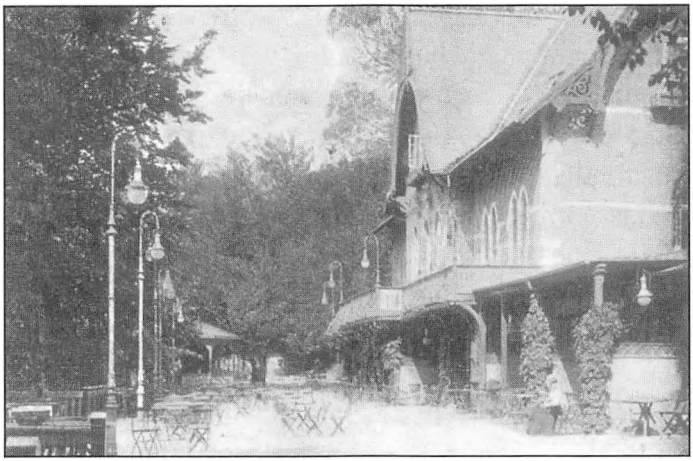

Indholdsfortegnelse:

Indledning	Side	5
Byens Historie	—	9
Fortids-Minder	—	12
Byens Seværdigheder	—	17
Seværdigheder i Omegnen	—	19
Almindelige Oplysninger	—	28
Udflugter i Byen og Omegnen	—	37
A. Spadsereture	—	39
B. Længere Spadsere, Køre- eller Cykleture	—	42
C. Kortere og længere Søture	—	42

Billederne (m. Undt. af Egeskov) er leverede af Fotograf *Haarup*, Svendborg.

Clichéerne er leverede af *Behrends' Bogtrykkeri*.

Mit kære Christiansminde.

„Hvor man kan sove, kan man ogsaa skrive", sagde engang en Franskmand. Opmuntret af denne Aandrighed begav jeg mig for en Del Aar tilbage til **Svendborg** for dér at skrive en Bog om Nordamerika. En tilfældig Mand, jeg ved Ankomsten faldt i Hænderne paa, dirigerede mig ud til **Christiansminde,** hvor Fru Frantzen gav mig et Værelse, skønt det var ved Vintertid. Det samme gode Værelse gav hun mig endnu nogle Gange: Først, da jeg næste Vinter paany indfandt mig for at skrive en Bog om Paris, og senere, da jeg, ligeledes en

Vinter, kom for at skrive en Bog om Østasien. Saaledes tilbragte jeg tre Vintre i Svendborg uden endnu at have set Byen og Egnen om Sommeren. Saa endelig skulde jeg skrive en Bog om London, og atter rejste jeg til Christiansminde. Det var lidt sent paa Vinteren, og bedst som jeg en Dag sad og skrev, saa strømmede Foraaret ind til mig gennem alle Sprækker og Aabninger og fyldte mit Værelse med Blomsterduft og Haab. En Regn af lysegrønne, bløde Blade faldt gennem Luften ned over de runde Skrænter, hvor Smaabække risler mellem duftende Anemoner. Mænd og Kvinder, der kom fra Svendborg og gik udefter, aandede dybt og traadte sagte. De mærkede, at Solpletterne legede imellem dem, og de følte et Strejflys røre deres Hjerter. Her saa jeg da Svendborg for første Gang, og jeg tænkte: Findes der i de fremmede Verdener, du har gennemstrejfet, noget saa betagende som dette lille Sund? Nej! Det var en Opdagelse, jeg havde gjort. Foraaret i Svendborg havde pludselig slaaet mit Vindue op til Danmark, og derfor siger jeg Tak! Dette Vindue burde aldrig være lukket hos nogen af os —

Skulde Du, kære Globetrotter, føle, at Hængslerne er rustne, saa skulde Du prøve en Junimorgen at vaagne op i Christiansminde.

Henrik Cavling

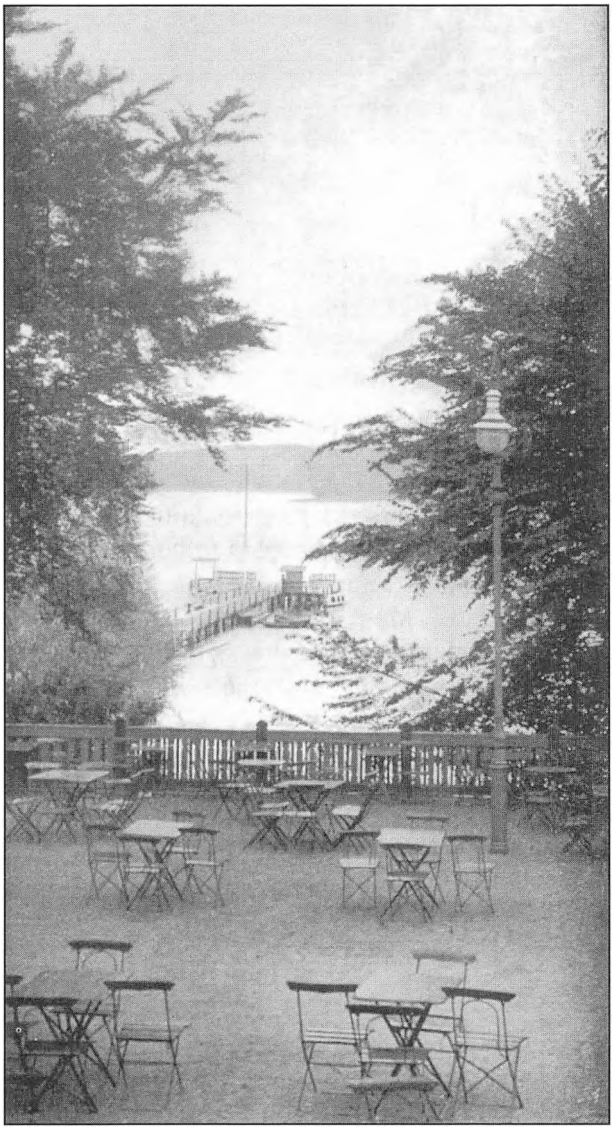
Svendborg Købstad ligger ved Svendborg Sund i den sydlige Del af Fyn og har c. 13,000 Indbyggere.

En fortrinlig Havn, der gentagne Gange er udvidet, er en stærkt medvirkende Aarsag til, at Byen ikke mindst i de senere Aar har været i livlig Fremvækst og har kunnet holde sig som Fyns næststørste Købstad. Men foruden Havnen og den dertil knyttede Skibsfart og Skibsbyggeri har Byen tillige et stort og rigt Opland, der i lige saa høj Grad betinger Byens Handel og Fabrikvirksomhed.

I de senere Aartier har Svendborg desuden mere og mere faaet Karakter af en T u r i s t b y, hvor ikke alene Danskere, men ogsaa Udlændinge — Nordmænd, Svenskere, Englændere og ikke mindst Tyskere — har fundet Behag i kortere eller længere Tids Ophold.

*** *** ***

Svendborg og Omegn henregnes med Rette til D a n m a r k s s k ø n n e s t e E g n e. Rejs fra Øst til Vest, fra Skagens Klitrækker til Gedsers Landtunge, og overalt vil Svendborgegnens Naturskønhed sikkert bære Prisen.

Udsigt fra Christiansminde.

Der er en vidunderlig Harmoni mellem Bakkerne med de bøgeklædte Skraaninger, de rislende Kilder, det blinkende Sund og de herlige Øer, der hver for sig er en Perle af idyllisk Skønhed.

Den Naturfølelse, der griber Beskueren heraf, kan ikke beskrives; den maa opleves.

Svendborgegnens Naturskønhed maa s e s og atter s e s; man maa leve sig sammen med den.

Naar Sømanden, der er vokset op i disse Omgivelser, en stille Sommeraften efter at have faret Jorden rundt glider ind mellem disse Øer og Kyster, da gribes han af Stolthed over, at hans eget Hjemland her rummer saa megen Skønhed og Ynde.

Byens Historie.

Svendborg Bys Historie gaar saa langt tilbage i Tiden, at paalidelige historiske Efterretninger maa erstattes af Sagnberetninger om dens Tilblivelse. Saaledes fortælles der, at Byen har Navn efter Svend Tveskjæg, der blev opfostret her hos den navnkundige Palnatoke.

Sandsynligheden taler for, at der allerede i Oldtiden har været et Offersted her, hvor Sundet skar sig ind under stejle Brinker. Senere er der opstaaet et Fiskerleje, og i det 12. Aarhundrede er „Borgen", hvorefter Bynavnets Endelse er dannet, bygget for at forsvare Befolkningen mod Sørøverne, der undertiden fandt Vej ind gennem Sundet.

Forøvrigt har man ingen nærmere Underretning om, hvor denne Borg har været eller, hvorledes den har set ud.

Under Valdemar Sejr fik Byen Købstadprivilegium, og fra den Tid og gennem hele Middelalderen omtales Svendborg eller Swineburgh, som det hed dengang. ret ofte og er allerede paa den Tid Fyns næststørste By.

Den efterfølgende Tids Historie har ikke særlig Interesse for Nutiden, da Byen trods sin Ælde ikke har bevaret nogle

af de Bygninger, hvortil de historiske Tildragelser særlig har knyttet sig.

Efter Kong Valdemars Død tilfaldt Byen dennes næstældste Søn Abel som Arvelod; men da Striden mellem Brødrene udbrød, inddrog Erik Plovpenning 1247 Svendborg. Noget senere blev Byen overdraget til Abels Søn, Junker Abel, der blev jordet i Graabrødreklostrets Kirke.

1253 blev Borgen ødelagt.

Under Kristoffer af Bayern fik Svendborg sine Privilegier udvidet, og Beretningerne fra den Tid viser, hvor nøjeregnende Borgerne var for at hævde deres Forrettigheder. Saaledes laa de i stadig Strid med „Ørkild By", ɔ: de Huse og Gaarde, der i Tidens Løb var vokset op om Borgen „Ørkild" (se Side 12), som hørte ind under Fyns Biskop. Beboerne i "Ørkild By" vilde ikke føre deres Varer paa Svendborg Torv, men drog derimod rundt blandt Bønderne og købslog, ja udskibede endog Varer gennem Sundet. Dette mente Svendborg Bys Borgere var et Overgreb og stridende mod de dem overdragne Forrettigheder til Handel og Skibsfart.

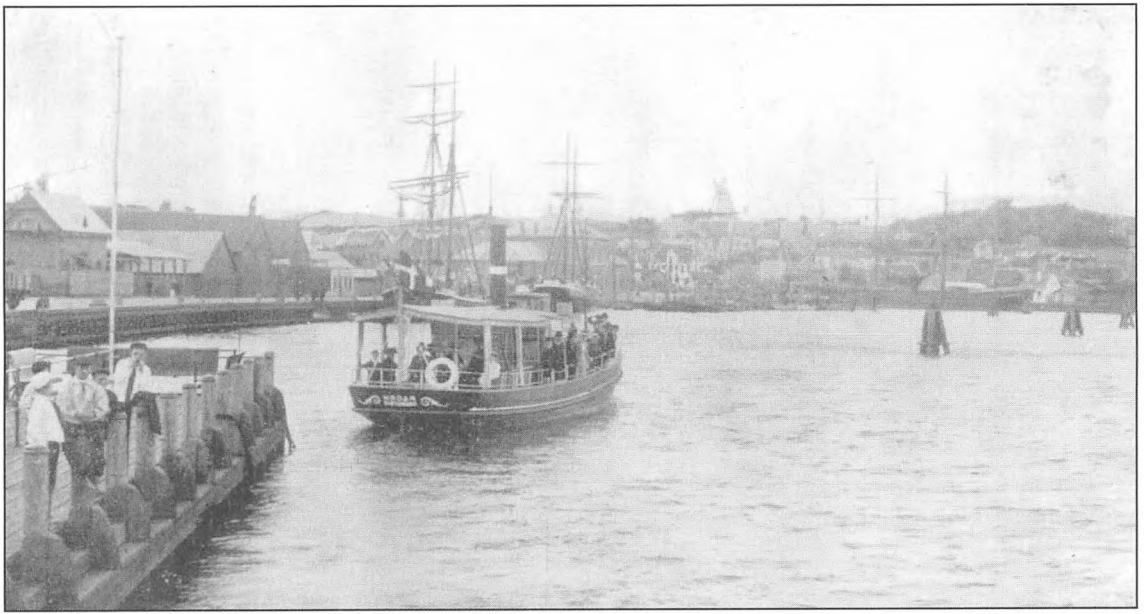
Under Grevens Fejde kom der igen en urolig Tid for Svendborg. For at komme Bispen i Odense, der var en Tilhænger af Chr. d. III., til Livs og dermed Ørkilds Beboere, sluttede Borgerne i Svendborg sig til Christian d. II., og da Fejden udbrød, skyndte de sig at storme Ørkild Slot, som til Dels blev ødelagt, og drog endogsaa til Odense, hvor de truede Bispegaarden.

Imidlertid var Stemningen i Svendborg slaaet om til Fordel for Chr. d. III., men Byen undgik alligevel ikke at blive plyndret af Johan Rantzaus Soldater.

Først 1536 genvandt Borgerne Kongens Naade, saa han atter kunde tilskrive dem som sine „tro Undersaatter".

Efter Reformationens Indførelse blev Ørkilds og Graabrødreklostrets Jorder overdraget til Kongen, men blev atter under Fr. d. IV. tilbagekøbt og lagt ind under Svendborg. (Græsholmene og Dele af Hallendskov m. m.).

1602 bortrev Pesten en stor Del af Byens Indbyggere, og 1659 led Svendborg ligeledes meget under de svenske Soldaters Indkvartering.

Damperen gaar til Christiansminde.

Faa danske Byer har som Svendborg været udsat for Genvordigheder og Trængsler, men hver Gang har Byen rejst sig paany, og gennem alle Tilskikkelser har der altid været en dygtig Borgerstand, der har kunnet indvinde og genoprette, hvad Tidernes Ugunst med ødsel Haand har sat over Styr.

Fortids-Minder.

Ørkild Slotsruiner

er beliggende paa Ørkildbakken i Caroline Amalielund eller Rottefælden og er, bortset fra de to Sognekirker, den eneste Levning, Svendborg har tilbage fra den ældre Tid.

Slottet eller Borgen har ligget usædvanlig smukt i Udkanten af Byen, men ikke paa selve Bygrunden. Den er rimeligvis opført paa samme Tid som Graabrødreklostret, der har ligget paa Banegaardspladsen, altsaa i det 12. Aarhundrede, og Hensigten med dens Opførelse var at skabe et Værn mod de Fjender, der vilde trænge ind gennem Sundet østfra. Der har rimeligvis i Skattergade været en anden Borg til at forsvare Sejlløbet vestfra. Ørkild Slot hørte i sin Tid under de holstenske Grever, men kom derefter ind under Fyns Biskop, der ofte opholdt sig her.

Om dets Udseende har vi — saa vidt vides — ingen Oplysninger, men efter Udgravninger at dømme og efter de Murrester, der findes endnu, maa det antages, at der yderst har været en firkantet Ringmur af Kampesten, og inden for denne har selve Bygningen med Taarnet været opført af Munkesten. Bag ved i Lavningen har der sikkert været flere Udbygninger.

Uden om Slottet opstod saa den førnævnte „Ørkild By" bestaaende af 20 Gaarde og 2 Vandmøller.

I Juli 1524 blev som allerede anført Borgen og de omliggende Gaarde plyndret og afbrændt af Borgerne i Svendborg. Ved denne Lejlighed brændte Fyns Stifts Arkiv, der sikkert, om det var blevet bevaret, vilde have givet os mange Oplysninger om Svendborg og Omegn i ældre Tid.

Dermed var Ørkild Slots Saga ude.

I lang Tid henlaa Ruinerne upaaagtet, men saa begyndte man at borttage Stenene til Brug for Nybygninger. Saaledes blev Bjørnemosegaard 1745 opført af Sten fra Ruinerne.

Under Udgravninger i Midten af forrige Aarhundrede fandtes en Del Stigbøjler, Økser, Lansespidser, Mønter o. lign., der nu opbevares i Nationalmuseet i København.

Ingen Turist bør forsømme at stige op paa Ørkild Slots Ruiner. Kan de tilbageblevne Murrester end ikke imponere ved deres Mængde og Omfang, saa taler hver Sten dog Mindernes tavse Sprog om Fortidskampe og om vore Forfædres Værn.

St. Nikolaj Kirke

ligger i en Lavning ud til Gerritsgade og er uden Tvivl den smukkeste Kirkebygning i Svendborg, ja maaske i hele Landet.

Selve Kirken bestaar af et Hovedskib med Kor og lige Gavle, to Sideskibe og Sakristi ved Korets Nordside. Et svært Taarn vender ud mod Vest.

Kirken er opført i romansk Stil i første Halvdel af det 13. Aarhundrede og er bygget op af røde Munkesten paa et Fundament af Kampesten. Senere i Middelalderen blev Kirken ombygget og fik lige Gavle og et højt Taarn, hvortil der 1763 blev knyt-

St. Nikolaj Kirkes Indre.

tet det gennembrudte Spir. I 1892—94 blev Kirken under Professor B. Storchs Ledelse underkastet en dyr og gennemgribende Restauration, hvorved den atter blev ført tilbage i sin oprindelige Stil fra det 13. Aarhundrede.

Det ejendommelige ved Murene er, at de er uden Pudsning og Fugning og fremtræder i ren Murstensfarve.

Endvidere blev Kirkepladsen udgravet, saa Sokkelen træder tydeligere frem. Kirkens Indre gør et imponerende Indtryk.

Altertavlen er skaaret i Træ og er meget smuk. I Kirken findes et Oliemaleri af en i sin Tid meget bekendt Prælat Peter Jensen Lacoppidan af Bregninge Sogn, hans Hustru og 12 Børn.

En af Kirkeklokkerne bærer Aarstallet 1512.

(Kirken kan beses hver Dag ved Henvendelse til Kirkekonen i St. Nicolaj Kirkestræde).

Vor Frue Kirke

ligger paa en Forhøjning ud til Torvet og bestaar af Skib, Kor, to Korsfløje og et Taarn mod Vest. Kirken blev for en Menneskealder siden restaureret, hvorved ethvert Spor af den oprindelige Bygningsstil udslettedes. Kirken fremtræder nu nærmest i Spidsbuestil. Altertavlen er skænket af Kr. d. VIII. Døbefonden er ny og af Marmor. Prædikestolen stammer fra det 17. Aarhundrede.

Fra Taarnet haves en prægtig Udsigt over Sydfyn.

(Adgang ved Henvendelse til Kirkebetjenten).

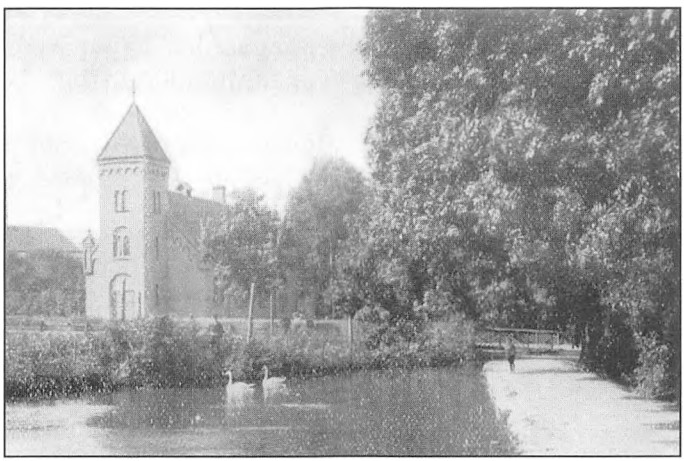

St. Nikolaj Apotek.

Byens Seværdigheder.

Foruden de allerede omtalte Seværdigheder skal følgende fremhæves:

Af offentlige Bygninger med smuk Arkitektur: Raadhuset, den ny Toldbodbygning ved Havnen (Vilh. Petersen), Alderdomshjemmet ved Caroline Amalielund (Magdahl Nielsen), Østre Skole paa Fruerstuevej (Gall) og Pigeborgerskolen i Skolegade (Hoffmann). Af nyere Kirkebygninger kan nævnes Metodistkirken paa Lundevejen, opført af Ark. J. Eckersberg, og

Baptistkirken ved Dronningemaen.

Af private Bygninger udmærker St. Nikolaj Apotek, St. Nikolaj Præstegaard, Svendborg Avis' Bygning og Frk. Holsts Pigeskole sig ved ensartet sammenstemt Arkitektur (Magdahl Nielsen), medens en enkelt gammel Ejendom i Bagergade

gennem en smuk Restauration viser os Fortidens smukke Bindingsværkshuse.

I Villakvarteret „Lunden" ligger et helt Prøvelager af forskellige Bygningsstile.

Af Seværdigheder maa endelig nævnes

Kirkegaarden,

hvorfra der haves en smuk Udsigt. Gangene er holdt i engelsk Stil, og smukke Træer og Buske minder mere om en Park end om en Kirkegaard. Af sjældne Gravsteder mærkes Admiral Riisbrigh og Hustrus.

Endvidere findes der nogle Krigergrave fra 1864. Der er rejst en smuk Obelisk af Granit over dem med Indskriften: Mand dør, men ej dør Mands Daad.

Paa den anden Side Kirkegaarden ligger Amtssygehuset med tilhørende Tuberkulosehospital.

I H. C. Andersens Roman „Kun en Spillemand" er der givet en interessant Beskrivelse af

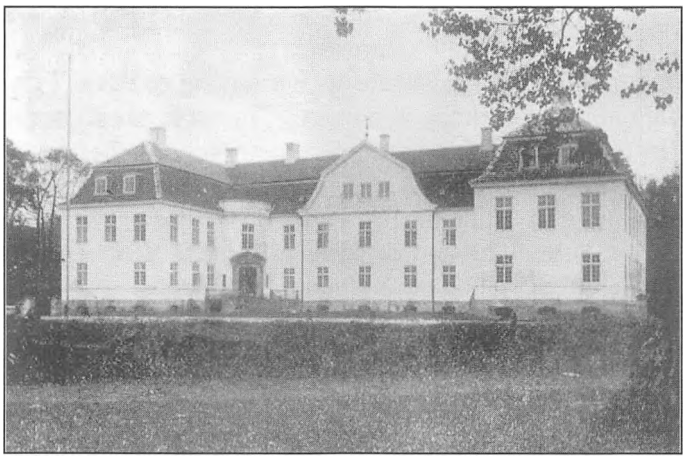

Hulgade,

der gaar fra Møllergade ned mod Banegaardsterræ-net. Selv om Skildringen ikke passer i vore Dage, er der dog endnu i nævnte Gade en Del mor-somme gamle Huse, der nok er værd at se.

Seværdigheder
i
Omegnen.

I Omegnen af Svendborg findes der en Mængde smukke Gaarde og Slotte, hvoraf flere med sjælden og særegen Arkitektur.

Hvidkilde
er Hovedsædet for Baroniet Lehn og har oprindelig været kongelig Ejendom.

Hovedbygningen er opført i Palæstil med tre Fløje og ligger ualmindelig smukt.

I den store Have findes Vandspring og Anlæg samt nogle ret sjældne Træer, saaledes en over 20 m. høj Poppel, en kanadisk Eg m. fl.

(Den nuværende Ejer af Baroniet, hvortil hører Herregaardene Lehnskov, Nielstrup og Heldagergaard, er Hofjægermester, Grev Ahlefeldt-Laurvigen Lehn).

Bjørnemosegaard

ligger ud til Sundet paa den anden Side Hestehaven og var oprindelig en Bondegaard, men blev 1618 overdraget til Jakob Ulfeldt til Urup og kom senere under Glorup. Hovedbygningen er som allerede nævnt opført af Sten fra Ørkild Slot; Gaarden er senere ombygget og bestaar nu af to Fløje i eet Stokværk med høj Kælder og trappeformede Gavle.

(Ejes nu af Martin Jensen).

Egeskov

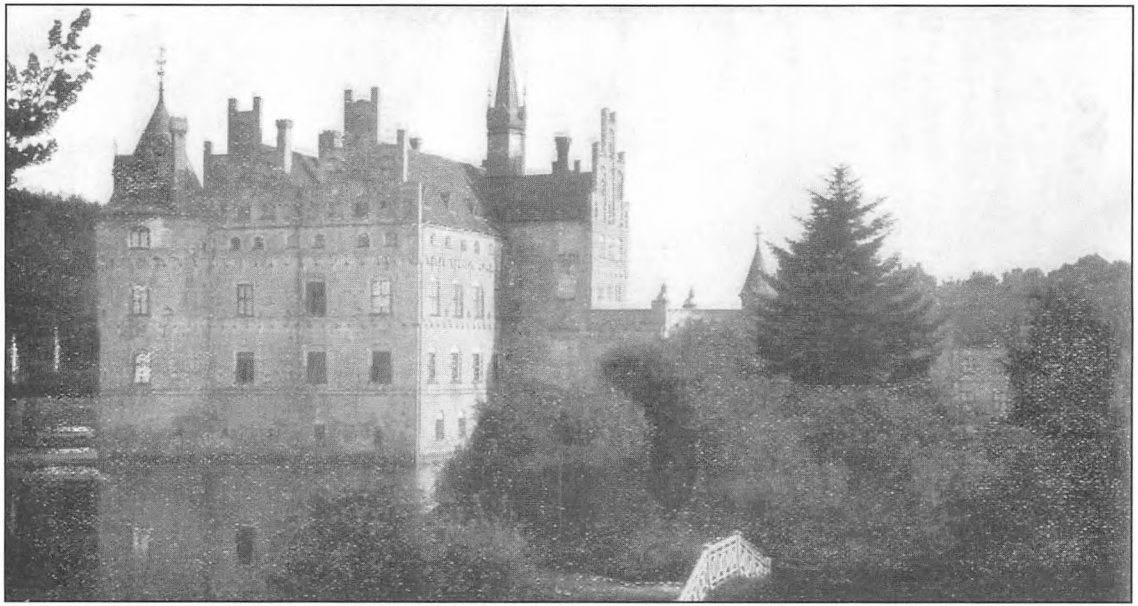
ligger 2 km. fra Kværndrup Station og er uden Tvivl Danmarks mærkeligste og af Turister mest søgte Herregaard, idet ikke alene dens skønne Beliggenhed, men fuldt saavel dens ejendommelige Bygningsstil gør den til et meget yndet Udflugtssted.

Slottet blev opført 1554 af Frands Brockenhuus ude i en Sø paa nedrammede Egepæle.

Murene er af røde Mursten og paa sine Steder mellem 2—3 m. tykke. Over Taget hæver sig et højt ottekantet Taarn med Spir.

I Slottets Indre er alt holdt i gammel Stil med svære Egebjælker. Uden om Slottet brede Grave, der gaar helt ind til Murene. En Bro fører ind til Slotsbygningen. Haven ret ejendommelig.

(Den nuværende Besidder er Enkegrevinde Ahlefeldt-Laurvig-Bille).

Egeskov.

Et andet ligeledes meget søgt Udflugtsted er

Glorup

ved Rygaard Station paa Svendborg—Nyborg Banen.

Slottet (se S. 45) tilhørte allerede 1390 en Adelsmand, Povl Nielsen, og gik senere over til Walkendorfferne. Den nuværende Ejer er Grev Molkte-Hvitfeldt.

Hovedbygningen er opført i Palæstil med et Klokketaarn. Kapellet i fransk-gotisk Stil, opført af Kalksten.

Slottet rummer flere meget kostbare Kunstværker, især Malerier (saaledes af Skovgaard, Bloch, Sonne o. fl., endvidere et Kristusbillede af Rubens).

I Vestibulen Jerichaus „Panterjægeren" (original).

Haven og Parken (c. 50 ha. Land) er enestaaende. Anlagt i det 18. Aarh. af A. G. Molkte.

Der findes mange sjældne Træer, store Drivhuse, Fontæner o. s. v. Rundt i Parken Statuer af græske Guder og Gudinder. Afstøbning af Venus fra Milo; den belvederiske Torso og endelig et græsk Tempel, under hvis Kuppel er opstillet en Marmorstatue af den lænkebundne Andro meda.

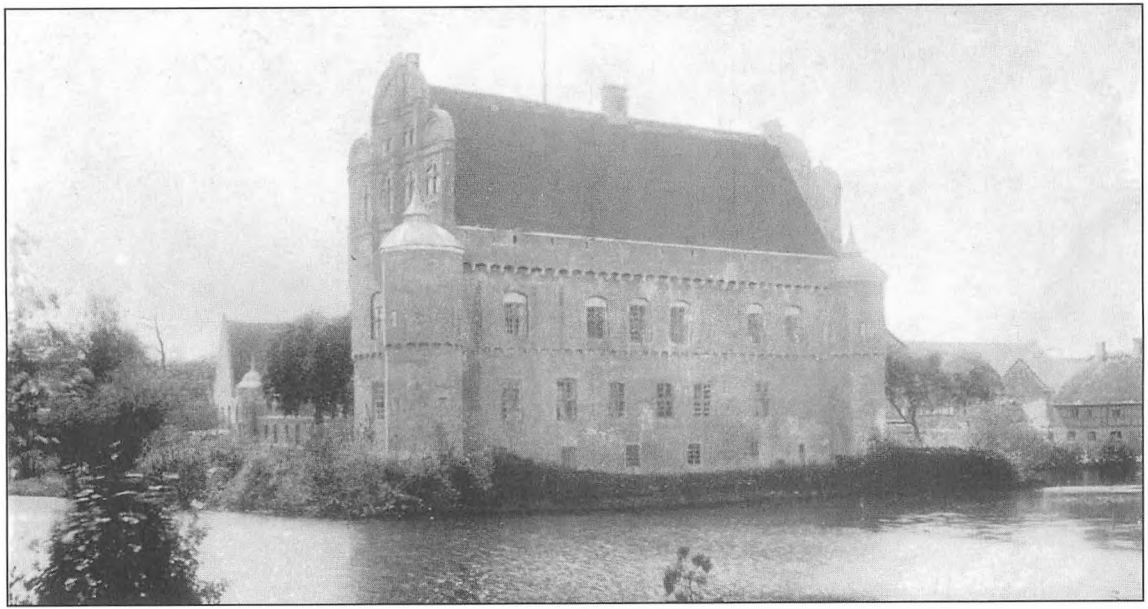
Der findes ligeledes en 6—7 m. høj Sandstenssøjle til Minde om en Familiesammenkomst paa Glorup 1778.

En lang, smuk Hængebro med Taarne fører hen over maleriske Kløfter.

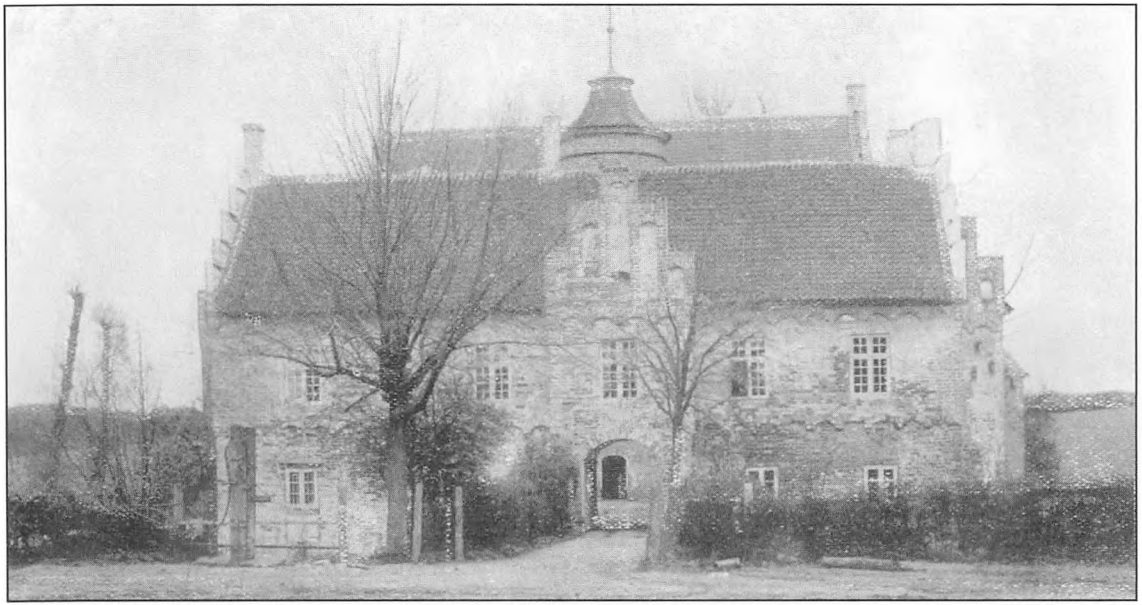
Hesselagergaard, Tidselholt og **Broholm** er ligeledes gamle, historiske Bygninger.

I Nærheden af Hesselagergaarden findes den saa ofte omtalte Damesten, Danmarks største Rullesten, c. 50 m. i Omkreds og 10 m. over Jorden.

Paa Broholm findes et Museeum af Oldsager,

Hesselagergaard.

Rygaard.

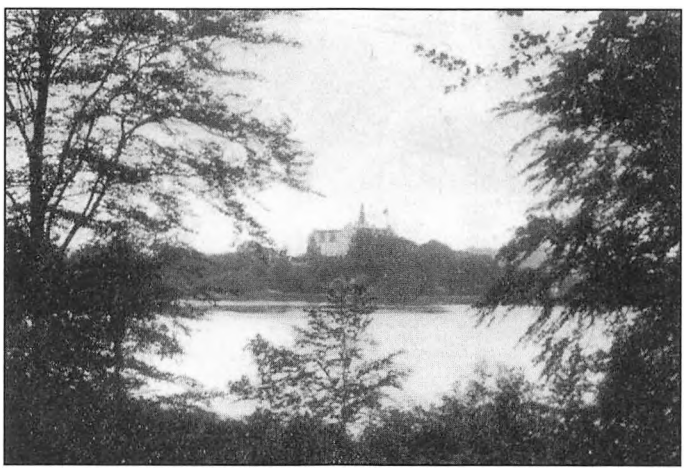
fundne paa Godsets Jorder. Et Bjælkehus er opført udelukkende ved Hjælp af Værktøj fra Stenalderen.

(Nuværende Ejer: Kammerherre H. Sehested. Hesselagergaard ejes af Baron Blixen-Finecke).

Rygaard,

der har et middelalderligt Præg, hører under Stamhuset Moltkenborg. De gamle Bygninger, der nu er i Forfald, hviler paa nedrammede Pæle.

Hist og her ses Skydeskaar i Murene, og de kamtakkede Gavle er prydede med Blindinger (ɔ. skiftevis Piller og mellemliggende tykkere Murstykker).

Tranekjær

paa Langeland har gennem flere Slægtled tilhørt Ahlefeldterne.

Slottet er beliggende paa en Bakke med herlig Udsigt over Øen og Havet. I ældre Tid var Slottet en af Danmarks stærkest befæstede Borge.

I Slotshaven findes flere sjældne Træer.

(Den nuværende Ejer er Grev Ahlefeldt-Laurvigen).

Valdemar Slot

paa Taasinge er en meget anselig Bygning og bestaar af tre Fløje i to Stokværk.

Slottet er opført af Chr. d. IV. c. 1640. Da Niels Juel kom i Besiddelse af det, blev det restaureret og mistede derved sin oprindelige Stil.

Paa Slottet, hvortil hører et Kapel, findes en Portrætsamling, bl. a. af den Juelske Slægt.

(Godset tilhører den Juel-Brockdorff'ske Slægt).

Valdemar Slot, Taasinge.

Bregninge Kirke

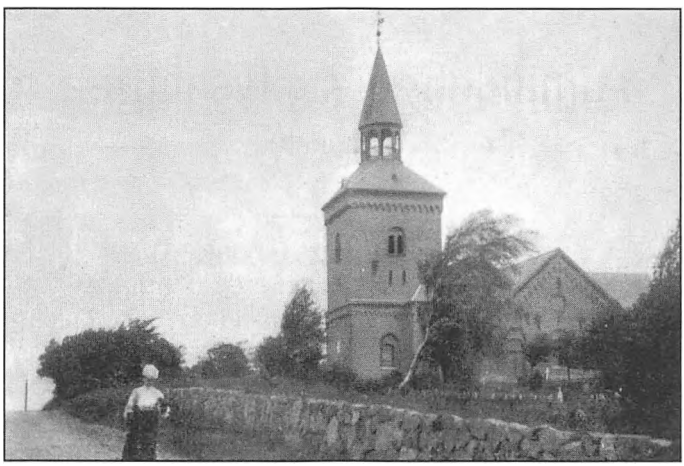
paa Taasinge er bekendt som en af Landets højestliggende Kirker.

Staar man oppe i Taarnet, har man et Udsyn, der vanskeligt vil kunne overtræffes. Som et vældigt stort Maleri, optrukket i alle levende Farver, ligger Landskabet for os.

I Forgrunden selve Øen Taasinge med sine Marker, Haver, Skove og Veje. Mod Nord Fyns

Kyst med Svendborg. Længere borte skimtes i klart Vejr Sjællands Kyst hinsides Store Bælt. Mod Sydvest Lunkebugten og Halvøen Vemmenæs; derefter Langeland og fjernest ude Lolland. Mod Syd Ærø og Als med tilliggende Øer (se Kortet) og bag disse i diset Omrids Holsten. Det siges, at man her oppe fra kan overse 8 Landsdele, 20 Øer og Holme, 6 Købstæder (Svendborg, Faaborg, Rudkøbing, Ærøskøbing, Marstal og muligvis Nakskov), 65 Kirketaarne og 20 Slotte og Herregaarde.

(Nøglen til Kirken faas hos Læreren ved Skolen).

Bregninge Kirke.

Endelig kunde nævnes

Thurø Kirke,

en smuk lille Kirke, opført af Ellen Marsvin.

Fra Kirkegaarden har man fortrinlig Udsigt over Sundet til Bjørnemosegaard.

St. Jørgens Kirke

ligger smukt og bestaar af Skib og Kor. Ved Siden af Kirken ligger St. Jørgens Hospital (oprindelig et Hospital for spedalske), der hører til de ældste her i Landet, idet det allerede modtog Gavebreve 1332.

Baade Kirken og Hospitalet hører under Baroniet Lehn.

Bag ved Kirken smuk Udsigt over Sundet (Bænke).

Almindelige Oplysninger.

(Alfabetisk).

Automobiler og Drosker.

Svendborg By med tilhørende Markjorder og nærmeste Omegn er m. H. t. takstmæssig Automobil- og Droskekørsel, inddelt i fire Kredse, betegnet A, B, C og D.

A omfatter den egentlige By, regnet efter følgende Grænser: Færgevejen, Strandvejen, Lundevejen, Vandværket, Vestergade til Møllen, Kongebakken, Ørkildsgade, Nyborgvejen til Fruerstuevej, Øksenbjerg Dampmølle.

B og **C** omfatter de ydre Bykvarterer og enkelte Markjordsveje, hvorimod **D** omfatter de fjernestliggende Strækninger, regnet efter følgende Ydergrænse: St. Jørgens Strandhuse, Skolevej, gl. og ny Pasop, Faaborg Landevej til Odensevejen, Græsholmene og Gl. Hestehave.

Holdeplads: Biler: Banegaardspladsen.
Fællestelefon 555 eller 349.
Drosker: Hotel Svendborg.
Telefon 456.
Lundevejen.
Telefon 317.

Takster.

	Biler.	Drosker.
For Kørsel i Kreds A:	Kr. 0,75	Kr. 0,70
- - - - B:	- 1,00	- 0,85
- - - - C:	- 1,25	- 1,00
- - - - D:	- 1,50	- 1,25
Fra A til B, C, D:	- 1—2	- 0,85—1,25
Særlige Ruter.		
Fra Svendborg til Christiansminde.....	- 1,50	- 1,25
Fra Svendborg til Christiansminde over Bellevue gennem Porthuset og Gl. Hestehave.....	- 2,00	- 2,00
Fra Caroline Amalielund til Høje Bøge.....	- 2,00	- 1,50

Returkørsel
regnes til ½ Takst.

Ventetid.
For Biler 5 Minutter og for Drosker 10 Minutter. Der ud over 25 Øre for hver følgende 5 eller 10 Minutters Ventetid.

Nattakst.
For Kørsel i Tiden fra 12 Nat til 5 Morgen regnes dobbelt Takst. Herfra undtages dog Kørsel fra Banegaarden og Dampskibene, hvorfra der kun regnes halvanden Gang alm. Takster.

For større Kufferter betales 15 Øre pr. Stk. Mindre Haandbagage frit.

Timekørsel.

Drosker kan lejes til Timekørsel efter følgende Takster:

Første Time 2 Kr., hver paafølgende 1/4 Time 40 Øre.

(1 Tur paa 1½ Time koster altsaa 2,80, paa 2 Timer 3,60 o. s. v.)

For længere Køreture kan træffes særlig Aftale med Vognmændene.

Badeanstalter.

Paa Terrassen ved Banegaarden ligger den kommunale Dampbadeanstalt med Adgang for Damer hver Formiddag og for Herrer hver Eftermiddag fra Kl. 2.

Pris: Kar eller Dampbad 50 Øre. Brusebade 35 Øre.

I Nærheden af Vindebyfærgen ligger Kommunens Strømbadeanstalt, der er aaben hele Sommeren hver Dag fra Kl. 6 Morgen til Solnedgang.

Pris: Familiekort 10 Kr. For en enkelt Person 5 Kr. Maanedskort 3 Kr. Et enkelt Bad 25 Øre.

Til de forskellige Badehoteller og Sommerpensionater hører der Badehuse til Gæsternes fri Afbenyttelse.

Badehoteller.

(Se Hoteller Side 33).

Banker.

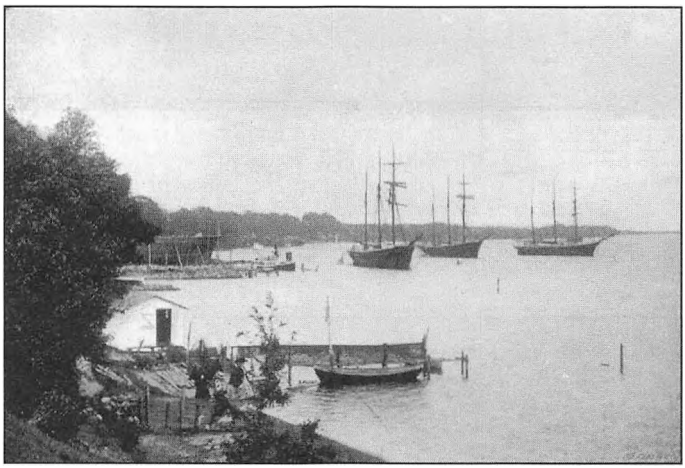
Svendborg Bank og Handels- og Landbrugsbanken er aaben hver Dag fra Kl. 9½—12½ og 2—4.

Bybude og Dragere

faas ved Henvendelse paa Banegaarden eller gennem Telefon 631.

Dagblade.

Svendborg Avis. (V.)
Svendborg Amts Dagblad. (H.)
Svendborg Amtstidende. (M. H.)
Sydfyns Socialdemokrat.

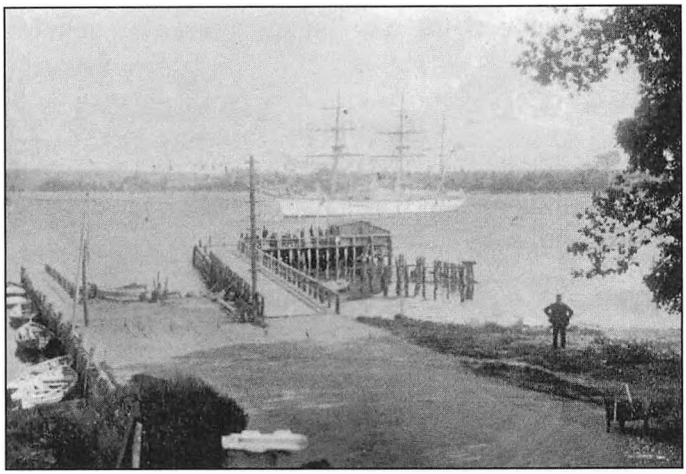

Fra Thurø.

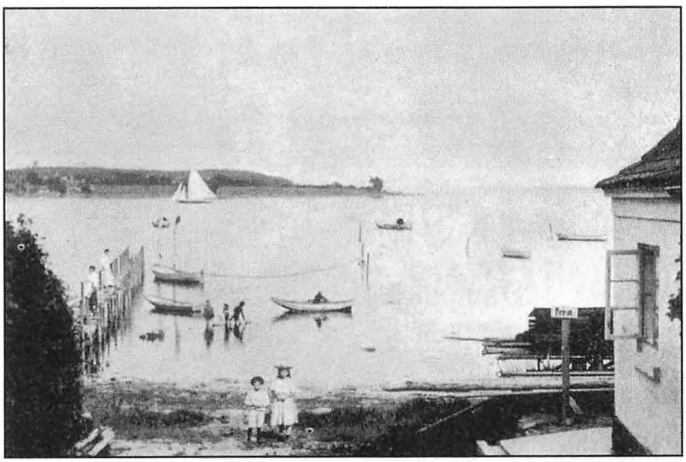
Dampskibsforbindelse.

Svendborg staar bl. a. i regelmæssig Dampskibsforbindelse med Aarhus, Aasø, Assens, Christiansminde, Dagelykke, Faaborg, København, Lohals, Lübeck, Marstal, Nakskov, Rudkøbing, Skarø, Strynø, Tankefuld, Thurø, Troense og Ærøskøbing.

For Turister fra København kan det anbefales, hvis vedkommende er nogenlunde søstærk, at

Til Ankers ved Troense.

Fra Lodshuset i Troense.

foretage Turen til Svendborg med D. F. D. S.s nye Damper „Falken".

Rejsen kan da lægges saaledes, at man enten sejler Nord om Sjælland og Fyn, anløbende Assens og Faaborg, eller ogsaa sejler gennem Grønsund, forbi de mange smukke Øer mellem Sjælland og Lolland-Falster til Svendborg. (Se D. F. D. S.s Fartplan).

Hoteller og Pensionater.

Badehoteller.

Christiansminde Badehotel. 32 V. Pris 2—4 Kr. Pension 4½—7 Kr. I Sæsontiden maa Værelser helst forudbestilles.

Troense Badehotel. 20 V. Pensionspris 3½—5 Kr.

Thurø Kro og Badehotel. 12 V. Pris 2 Kr. Pensionspris 4 Kr.

Hoteller i Svendborg.

Wandalls Hotel i Gerritsgade. 45 V. Pris 2—4½ Kr. Pension 5½ Kr. Thesalon. Havekoncert.

Højskolehjemmets Hotel. 30 V. Pris 1½—2¼ Kr.

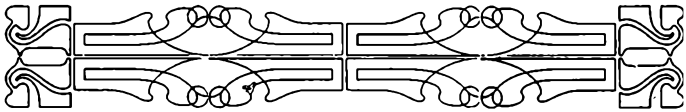
Hotel Svendborg ved Havnen. 28 V. Pris 1½—2½ Kr. Pension 4½ Kr.

Hotel Phønix, Frederiksgade. 24 V. Pris 1½ Kr.

Landmandshotellet i Kattesundet. 12 V. Pris 1½—2 Kr. Pension 3 Kr.

Christiane Meyers Højskolehjem i Frederiksgade. 14 V. Pris 1½—2 Kr. Pension 3 Kr.

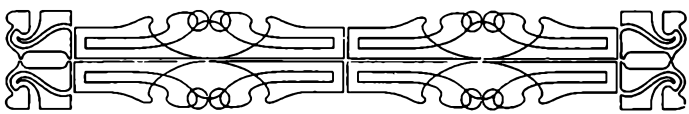
Hotel Ærø ved Havnen. 20 V. Pris 1—2 Kr. Pension 2½—3 Kr.

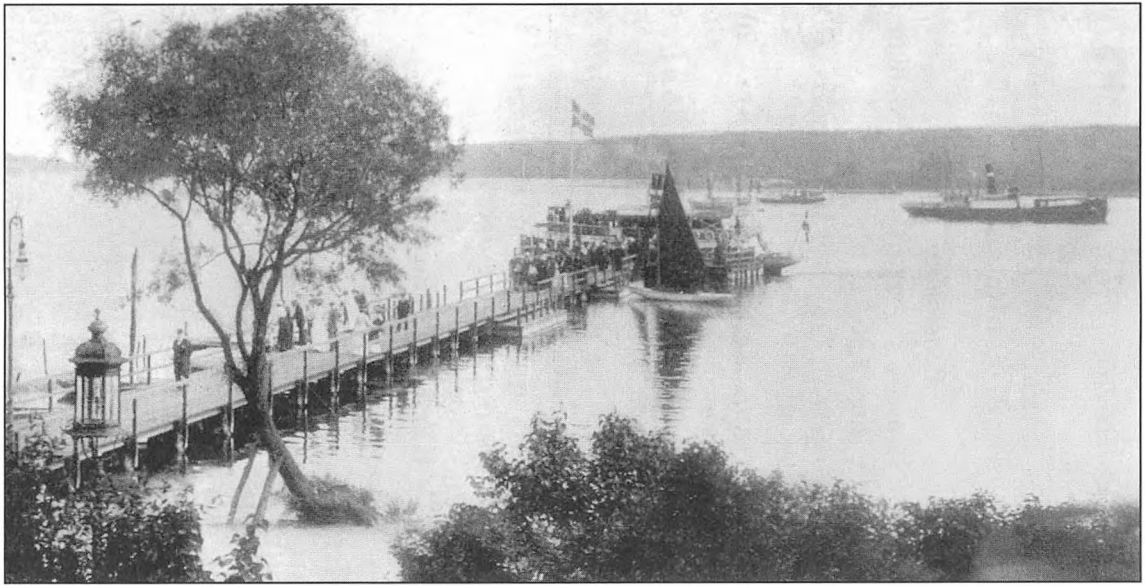

Alle Turister bør besøge

Svendborg.

Naturskønneste Egn i Danmark.

Christiansmindebroen.

Hotel Royal, Gerritsgade. 10 V. Pris 1—1½ Kr.

Kraghs Hotel, Torvet. 10 V. Pris 1½ Kr. Pension 3½ Kr.

Chr. Petersens Hotel, Torvet. 10 V. Pris 1½ Kr. Pension 3—3½ Kr.

Pensionater.

Frk. Clausens Pensionat, Nikolajgade. Værelse og Pension 2 Kr.

Pensionatet „Go on", Willemoesvej. Værelse og Pension 2½ Kr.

Strandhuse Rekreationshjem. 20 V. Værelse og Pension 3½ Kr.

Sommerpensionatet „Strandhøj". 9 V. Værelse og Pension 3—3½ Kr.

Læseforeningen Thurø. Værelser maa forudbestilles. Pension 3 Kr.

Thurø Strandbade-Pensionat, Fredskoven. Værelse og Pension 3 Kr.

Kiosk og Garderobe

findes i Banegaardsbygningen.

Koncerter, Teater m. m.

I Sommermaanederne afholdes der flere Gange ugentlig Koncert i Christiansminde.

Ligeledes ret ofte i Caroline Amalielund og Høje Bøge.

Desuden findes der gode Orkestre i enkelte af Byens Restaurationer.

Svendborg Sommerteater

findes i Caroline Amalielund.

Fra Troense.

I Borgerforeningens Bygning i Teatergade findes Restauration, ligesom fremmede gennem et Medlem af Foreningen kan faa Adgang til Læsesalen, hvor der findes en Del Dagblade, Tidsskrifter, Haandbøger m. m.

Biografteatre

findes i Ramsherred og Kattesundet.

Konsuler.

Storbritannien: Vicekonsul Ingv. Petersen.
Tyskland: Konsularagent E. v. d. Hude.
Sverrig: Vicekonsul E. v. d. Hude.
Norge: Vicekonsul Riber.

Lystsejlere.

Ved Havnen er der fortrinlige Liggepladser. Ingen Havneafgift.

Pensionater

(se Hoteller Side 33).

Post, Telegraf og Telefon.

Post- og Telegrafvæsenet har Kontorer i Banegaardsbygningen.

Posthuset er aabent hver Søgnedag fra 9 Morgen til 8 Aften. Søn- og Helligdage fra 12—2 (Post kan dog afhentes fra 2—2½).

Telegrafstationen og Statstelefonen er aaben hver Dag om Sommeren fra 7 Morgen til 9 Aften.

I Højskolehjemmets Bygning ved Banegaarden har Fyns Telefonselskab Central. I Gangen er anbragt Telefonautomater (10 Øre for indenbys og 25 Øre for udenbys Samtaler).

Togtider.

Se den sidstudkomne Rejseliste.

Toilette

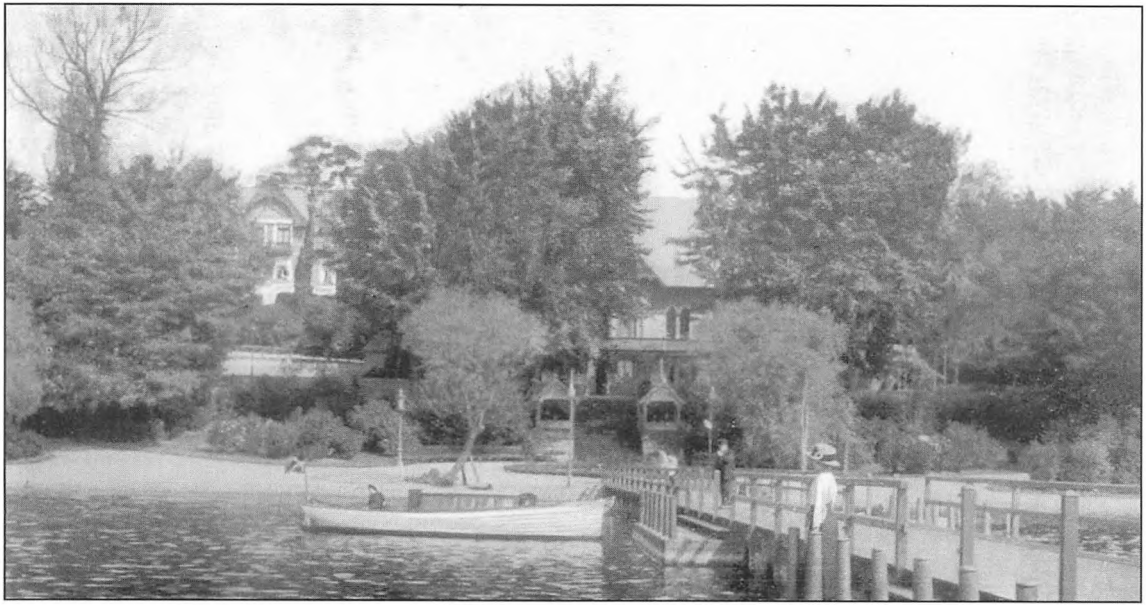
findes i Banegaardsbygningen.

Vindeby Færgen.

Fra Svendborg hver halve Time.
Fra Vindeby et Kvarter senere.
Farten indstilles om Sommeren Kl. 9½ Aften. Efter den Tid kan Overfarten ske ved Baad.

Udflugter
i
Byen og Omegnen.

Af Udflugter kan der foretages en Mængde i Svendborgs Omegn. Det er næsten ligegyldigt, hvor man drager hen, thi overalt vil man finde smukke Udsigtspunkter, og den sydfynske Naturs betagende Skønhed vil møde Øjet overalt. Og det, hvad enten

Landgangsbroen ved Christiansminde.

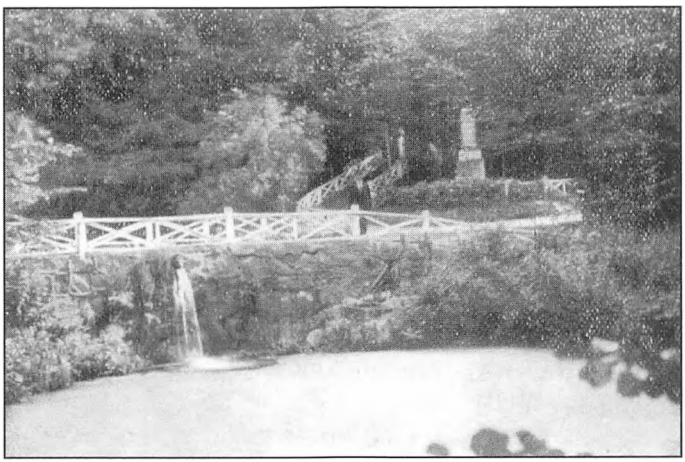
man vandrer ud ad Landevejene mellem de levende Hegn, eller man mageligt henslængt i en Kurvestol paa Dækket af en Damper stævner frem mellem Smaaøerne, der i broget Vrimmel stadig bringer Afveksling for Øjet.

For dog at faa nogen Plan i Udflugterne, skal her anføres enkelte, der særlig kan anbefales.

A. Spadsereture i Omegnen.

1. (c. 2 Timer). Fra Torvet eller Banegaarden langs Havnen til Øksenbjerg Dampmølle. Derfra enten gennem Skoven (Bænke ved de smukkeste Udsigter) eller ad den af alle Turister beundrede Strandpromenade til Christiansminde (Restauration) og derfra enten de samme Veje tilbage eller med Dampbaad (10 Øre) til Svendborg.

2. Paa den samme Tur kan der, hvis man vil

Fra Hestehaven.

anvende mere Tid dertil, fortsættes forbi Christiansminde langs Stranden eller gennem Skoven til Hestehaven (Webers landskendte Skibsværft for Lystfartøjer).

Derfra drejes ind gennem Skoven og ud ved det gamle Porthus. Derpaa ad Landevejen forbi Lyststedet „Bellevue“ (tilhører Gross. Marsmanns Enke) tilbage til Svendborg. Paa Tilbagevejen storslaaet Udsigt over By og Land.

3. (c. 2 Timer). Fra Banegaarden langs Havnen forbi Ørkildsgade (gl. Cikoriefabrik) til Caroline Amalielund, forbi Alderdomshjemmet til Restaurationen, derfra gennem Skoven til Ørkilds Ruiner og tilbage til Byen.

4. (c. 3 Timer). Fra Banegaarden gennem Skattergade til Vindebyfærgen (10 Øre).

Fra Vindeby til venstre gennem Bregninge-Skoven til Troense (Restauration), hvorfra gaar Damper til Svendborg (25 Øre).

5. Fra Vindeby kan der ogsaa foretages en smuk Tur til Braten og Horseskoven, der ligger ud til Sundet. (Hele Turen c. 3—4 Timer.)

(Man maa helst spørge sig frem).

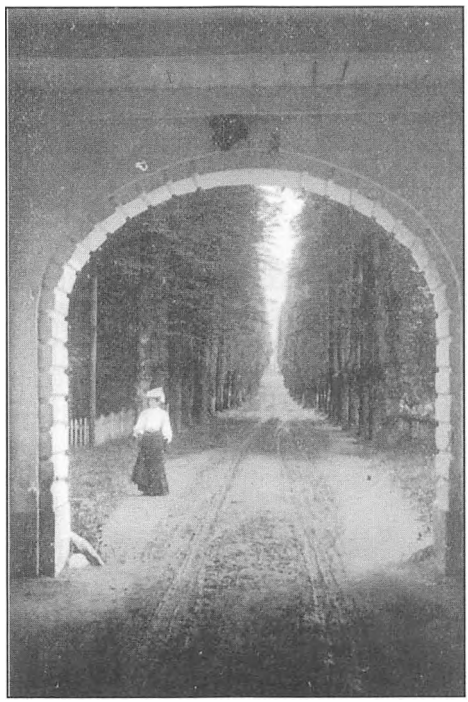
6. (c. 1½ Time). Fra Torvet ad Jernbanestien til Strandvejen og videre gennem Villakvarteret „Lunden“ (se Side 18) til Sct. Jørgens Kirke og den bag ved liggende Udsigtshøj.

Derfra over Jernbaneviadukten ad St. Jørgens Vej tilbage til Byen.

7. Fra Kirken kan der ogsaa fortsættes ud langs de malerisk beliggende Strandhuse. Derfra

drejes ind gennem den smukke lille Skov „Christinedal" ud til Vejen ved Kogtved. Derfra til højre ind til Byen. (c. 3 Timer for hele Turen).

8. (c. 2 Timer). Fra Torvet ad Møllergade til Mølledammen. Langs denne over Dronningemaen

Alléen fra Valdemar Slot.

til Bregnedalsvejen, der fører op til Ovinehøj, hvorfra haves en prægtig Udsigt over Byen og Sundet. Fra Ovinehøj kan man fortsætte ned til Vestergade (Bryggeriet til højre) forbi Raadhuset ind til Torvet.

Disse Ture kan til Dels ogsaa foretages pr. Cykle eller Vogn.

B. Længere Spadsere-, Køre- eller Cykleture.

1. (3—5 Timer). Svendborg—Vindeby—Troense—Valdemar Slot—Bregninge Kirke—Svendborg (eller omvendt). Paa Vejen fra Valdemar Slot (se Side 26) til Bregninge kommer man forbi den saakaldte Ambrosiuseg, ligesom der ogsaa findes Ruiner af det gamle Slot Kjærstrup (se Kortet).

2. (3—5 Timer). Svendborg—Christiansminde til Hestehaven. Med Færgen til Thurø, Thurø By (Restauration) og Retur.

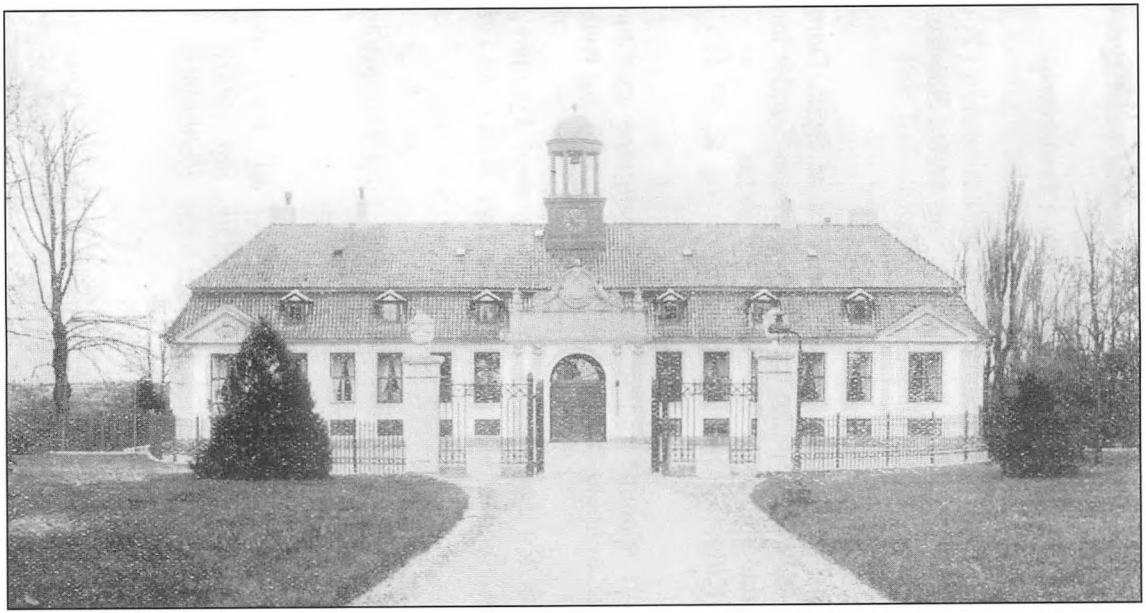
3. (c 5 Timer). Svendborg—Hvidkilde (se Side 19)—Ollerup Højskole—Egense By—Tankefuld—Kogtved—Svendborg.
(Foretages bedst som Køretur.)

4. Fra Svendborg med Toget til Kværndrup St. (Svbg.—Odensebanen) og derfra Spadseretur til Egeskov (se Side 20).

5. Fra Svendborg med Toget (Svendborg—Nyborg Banen) til Rygaard St. eller Glorup Trinbrædt, hvis Toget standser der, og derfra Spadseretur til Glorup Slot og Park (se Side 22).

C. Kortere og længere Søture.

1. (½ Dag). Sejltur med Eckmanns Dampbaad (T. og R. 30 Ø.) til Thurø. Landstigning enten ved

Glorup.

Gambet (se Kortet) og derfra Spadseretur til Thurø By. eller ved Fredskoven, hvorfra der kan foretages Ture genem Skoven ud til de bag ved liggende høje Skrænter.

(Pensionat, men ikke Restauration i Fredskoven).

2. (½ Dag). Sejltur med Postdamperen (T. og R. 30 Ø.) til Thurø Anløbsplads, og derfra Spadsereture op over Øen til Thurø By.

3. (1 Time). Sejltur med en af Sydf. Dampskibsselskabs smukke Dampere gennem Sundet forbi Christiansminde til Troense og Retur.

(Uden Ret til Landstigning T. og R. 25 Ø.)

4. Samme Sejltur med Landstigning og Spadseretur gennem Troense til Valdemar Slot og Retur.

5. (½ Dag). Fra Svendborg med Damper til Aasø; Spadseretur til Tranekjær Slot (se Side 25).

6. (½ Dag). Fra Svendborg med Dampskibet „Ærø" til Ærøskøbing og Retour.

7. (Heldagstur). Med Damper til Ærø, derfra med Vogn til Voderup Klint og videre til Marstal. Derfra med Damper via Rudkøbing til Svendborg.

Foruden de allerede nævnte Søture kan der foretages en Mængde andre, mest længere Ture, da Svendborg staar i livlig Dampskibsforbindelse med Omverdenen (se Side 31).

Alle Oplysninger desangaaende faas i Turistforeningens Bureau og paa Dampskibsselskabernes Kontor, hvor Fartplaner m. m. faas udleveret.

Sydfynske Dampskibsselskab lader ofte foretage billige Lystsejlture til naturskønne Steder i Omegnen, ligesom Selskabet paa Søn- og Helligdage lader enkelt Billet gælde for Tur og Retour. (Se Bekendtgørelser derom i Byens Blade.)

WANDALLS HOTEL

~ GERRITSGADE ~

anbefales som

Byens eneste 1. Klasses Hotel.

Wandalls Have,

St. Nicolajgade,

en Seværdighed i Svendborg.

Koncert i Sommermaanederne
hver Eftermiddag og Aften.

Clausen & Jensen,
Ejere.

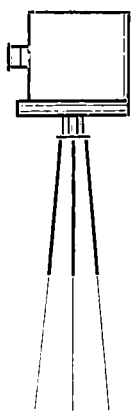
Svendborg Avis

(Sydfyns Tidende)

redigeret af **A. C. Bondegaard,**

er Svendborg Amts største og mest udbredte Dagblad.

Trykkes i et dagligt Oplag af over 4000 Eksemplarer.

FOTOGRAF

HAARUP,

GERRITSGADE 22.

STORT LAGER AF ALLE FOTOGRAFISKE ARTIKLER FOR AMATØRER.

HOTEL PHØNIX,

FREDERIKSGADE.

TELEFON 768.

NÆR HAVN OG BANE.

A. PETERSEN.

Møllergade lige for Banegaarden.

Største Udvalg i

Billeder fra Svendborg. Prospektkort.
Sommerlecture. Musikalier. Søkort.
Fotogr. Artikler. Tysk og engelsk Literatur
i stort Udvalg.

Marius Rathje,

Juveler,

Vinhuset, *Svendborg.*

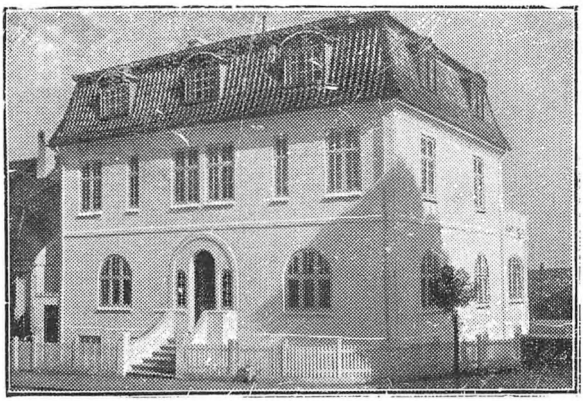
Eduard Albér

-Viktualieforretning-

Ost og Konserves

i storste Udvalg her paa Pladsen

Brogade 35 Telefon 500

KLINIK FOR ØRE-, NÆSE- OG HALSSYGDOMME,

NICOLAIGAGE 9,

LÆGE **A. FRIIS.**

TELEFON 388. TRÆFFES 9—11 & 1—3.

Caroline Amalielund, Svendborg

Byens smukkeste Lystskov. Storartet Udsigt fra Ørkild Slots Ruiner over Svendborgsund.

Sommerteater & Restauration.

Stor Hestestald. Billard. Keglebane. To lukkede Pavilloner og Sal.

Modtager Selskaber, Skoler og Foreninger af alle Størrelser.
Restaurationen aaben hele Aaret. 10 Min. fra Jernb. og Dampskib.

Telefon 723. **N. P. Jensen.**

Troense Badehotel

pr. Troense,

beliggende umiddelbart ved Søen og Dampskibsbroen.

Henrivende Udsigt over Svendborgsund.

1. Kl. Køkken.

Stærkt besøgt af Badegæster og Turister.

Sophus L. Skov.

Moderate Priser.

Smukke Naturomgivelser.

A. S. Nissen,

Svendborg Materialhandel,

Telefon 32. **Møllergade 1.**

Kolonial-, Medicinal- og Delikatessevarer.

Vinhandel. Vinhandel.

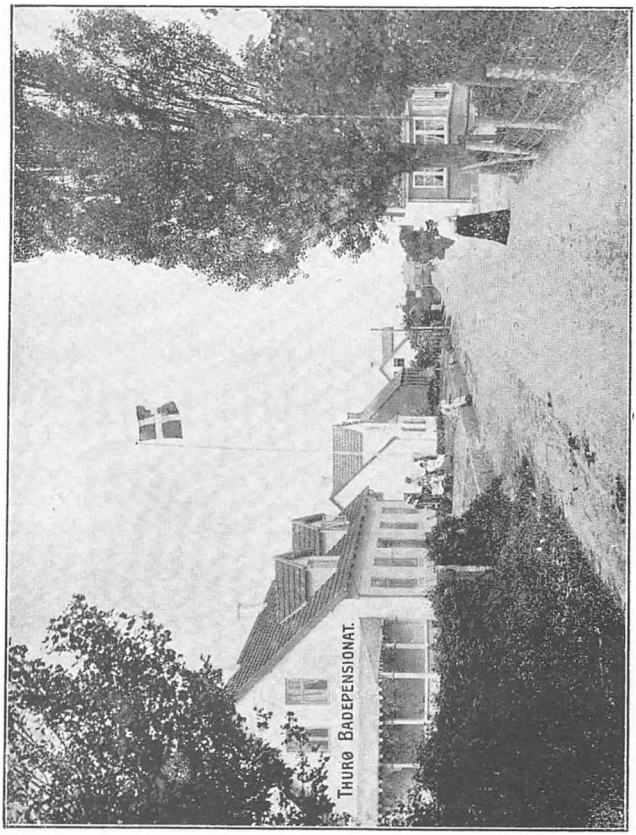
Specialiteter:

Toiletartikler. Parfumer.

Sygeplejeartikler.

Cigarer. Cigaretter.

Dessert-Chokolader.

Thurø Kro og Badepensionat

anbefales som det bedste Udflugtsted for Turister og Foreninger. - Gode Værelser og godt Madsted.

- Pensionspris 4 Kr. -

Ærbødigst

Telefon Nr. 4. *Richard Nielsen.*

Fabriker:
Svendborg
Aarhus
Fredericia

Største Produktion og største Salg i Danmark.

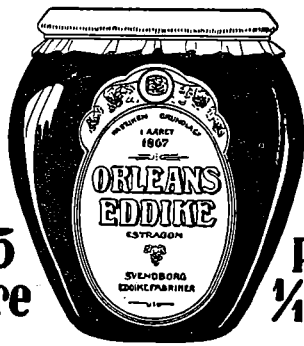
Højeste Udmærkelse
alene for

Sylte-Eddike
Landsudstillingen 1909.

Husmoder!

Forsøg Svendborg Orleans Eddike.

Til Syltning { *absolut holdbar fineste Aroma.*
Til Bordbrug { *spejlblank og velsmagende.*

25 Øre pr. ¼ Fl.

Svendborg Orleans Eddike.

Billigere og lige saa god som Fransk Orleans Eddike.

Kraghs Hotel,

Torvet, *Telefon 727.* *Svendborg.*

Velmonterede Værelser 1,50 med Morgenkaffe.

Hans Kragh.

Telefon 143. Telefon 143.

Højskolehjemmets Hotel og Restaurant,

Jernbanepladsen, Svendborg,

anbefales Rejsende.

Elektrisk Lys. Centralvarme. W. C.

Petersen & Hansen,

Vinhuset. — Svendborg.

Direkte Import af Vine og Spirituosa.

Telefon 88. Etableret 1890.

Fashionableste
Badehotel
Christiansminde.

Telefon 31. Telefon 31.

Togene standser umiddelbart
ved Hotellet.

L. Frantzen.

CHRISTIANS-MINDE.

DANMARKS KØNNESTE PUNKT.

1. KLASSES RESTAURANT.
UDSØGTE VINE.

Stadig Dampskibsforbindelse med Svendborg.

R. Winther.

SVENDBORG BIOGRAFTEATER,

Fyns største Biografteater,

maa ses af alle Fremmede.

Specialitet:

Danmarks bedste Films (Nordisk Films Kompagni).

Anerkendte fineste Frembringelser.

Telefon 660. **Chr. Sørensen.**

Behrends' Bogtrykkeri

Etablissement for 1ste Klassses
Udførelse af alt Bogtryk

Frederiksgade 15 — Telefon 455

BREGNINGE KRO

VED BREGNINGE KIRKE

ANBEFALER SIG TIL TURISTER. - - - - - - - - - -

GOD OG BILLIG RESTAURATION.

- - STOR, GAMMEL HAVE. - -

- - - - - - - - - - JENS SØRENSEN. -

Herre-, Dame- og Børne-fodtøj.

Albert Nielsen,

Telefon 348. Svendborg. Svendborg.

Alle Nyheder i Sæsonen
i Bal-, Selskabs-, Promenade- & Filtsko,
Snestøvler, Galoscher, Slippers, Balletsko
findes paa Lager i stort Udvalg.
Specialitet i Tilvirkning af
Fodtøj for abnorme og vanskelige Fødder.

H. I. Krøyers Enke.

Isen-kram-Af-deling.

Skibs-beslag

og

Yacht-udstyr

SVENDBORG
DAMPBADEANSTALT

LIGEFOR BANEGAARDEN.

DAMP- OG KARBADE SAMT ELEKTRISKE LYSBADE.

Thurø Strandbade-Pensionat,
Fredskoven.

Smukt
beliggende
ved Skov og
Strand. - - - Værelse
med Pension 3 Kr. - Strand-
bade gratis. - - - - - - Klavèr.
- - - God Forbindelse med
Christiansminde,
-- Troense --
og Svend-
borg.

Indehaver: Frk. Anna Hansen.

Handels- og Landbrugsbanken.

Aktiekapital: 500,000 Kr.
Reserve: 300,000 „

Telegramadresse: HANDELSBANKEN.

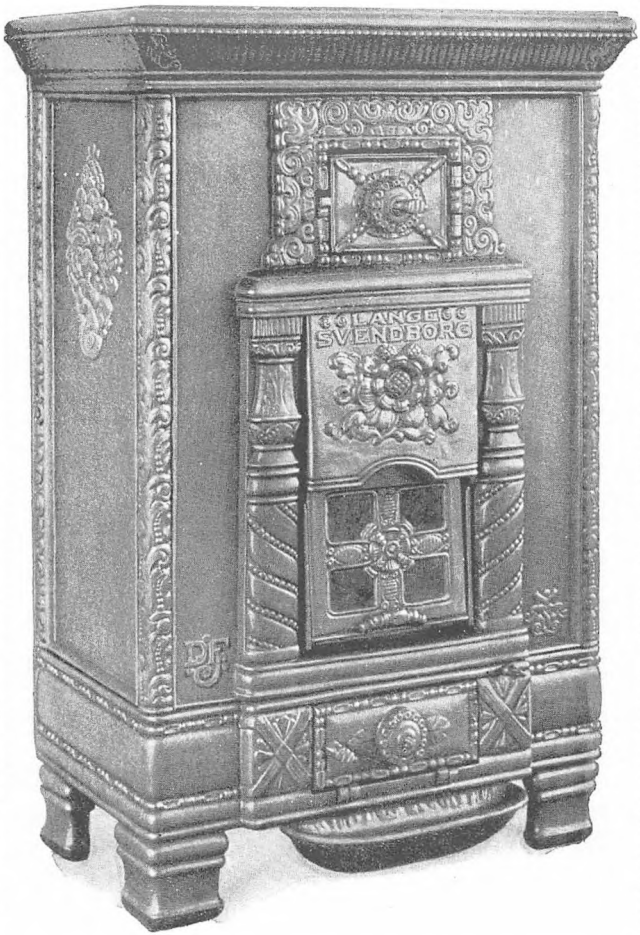
Kontorer: **Svendborg, Marstal, Ærøskøbing.**

Kontortid: 10—2 og 4—5.

Køb og Salg af fremmed Valuta.
Udbetaling af Akkredittiver.

Indløsning af Kupons. **Boxer udlejes.**

Alle Bankforretninger udføres.

Kamin-Ovne,
stedsebrændende for al Slags Brændsel.

Døgnbrændere
til samtidig Opvarmning af flere Værelser.

Centralvarme-Anlæg
for Villaer, Skoler etc.

Gas- **Komfurer**
Ovne
Apparater

De forenede Jernstøberier, A/S.,
L. Lange & Co., Svendborg.

Sydfynske Dampskibsselskab.

Hovedkontor i Svendborg.

Flere Gange daglige Dampskibsforbindelser med Post, Passagerer og Gods mellem Svendborg — Troense — Rudkøbing — Strynø—Marstal. ✣ Daglig mell. Korsør—Lohals—Rudkøbing. ✣ Daglig mellem Nakskov—Spodsbjerg, i Sommertiden 2 Gange. ✣ Daglig mell. Bagnkop (Langeland)—Kiel. ✣ 2 Gange daglig mellem Bandholm—Askø—Fejø—Femø. ✣ Jevnlig Kystfart mell. Svendborg — Rudkøbing — Aasø (Tranekjær)—Dagelykke og Lohals og paa Christiansminde og Troense. ✣ Sundfart.

Alle Hovedture i Forbindelse med Hovedtogene paa de tilstødende Jernbanelinier.

Direkte gennemgaaende Indskrivning mellem Marstal—Rudkøbing og København, samt mellem Sydfynske Jernbaner—Langelandsbanen og Lolland-Falsterske Jernbaner.

Forøvrigt se Selskabets Fartplaner og de officielle Køreplaner.

Alle Oplysninger faas ved Henvendelse til Selskabets Ekspeditioner paa samtlige Pladser samt paa Hovedkontoret i Svendborg.

HOTEL

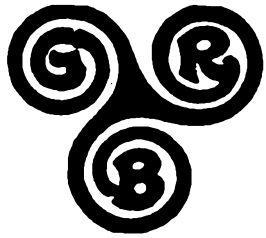
Nærmeste 1. Kl.s Hotel ved Havnen og Banegaarden. Glimrende Udsigt over Svendborg Sund og Taasinge. - - - - - - -
- **24 nymonterede Værelser.** -
Salon. - Altan. - Elektrisk Lys.
W. C. - Telef. paa Værelserne.
- Koncert hver Aften. - - - - - -
- - - - - ***Daglig Diner*** a 1,50.

Ærbødigst

P. la Cour.

Telefon 720 - 692

SVENDBORG

Udflugt til Svendborg.

Udgiften ved en fornøjelig Udflugt til Svendborg med den herlige Omegn tjener De let ved at forene det nyttige med det behagelige og aflægge Firmaet G. R. Bergs Varehus et Besøg og der gøre Deres Indkøb i Klæde, Manufaktur og Herreekvipering. Firmaet G. R. Bergs Varehus blev grundlagt 5. Oktober 1867 og er nu et af Landets største Etablissementer uden for København. Firmaet har 1. Klasses Dame- og Herreskræderi, eget Væveri og Fabrik af Dame- og Herre-Konfektion og beskæftiger daglig over 200 Arbejdere og Funktionærer. Dels ved Selvproduk-

til,
ıar
:o-
ng
ʒ.